

Махмуд Дервиш је рођен 13. марта 1941. године у селу Бирва као друго дете у породици од пет синова и три кћерке.

Крајем 1947. године, након сукоба између арапских становника и ционистичких снага, заједно с још неколико чланова породице, накратко је потражио уточиште у селу Наима, недалеко од града Дамура у јужном Либану.

Године 1949, са дедом се тајно вратио у Палестину, али су родно село затекли потпуно савњено – Израелци су на том месту изградили насеље и кибуц. Породица се потом преселила у село Деир ал-Асад, а затим се настанила у селу Ал-Џадида, недалеко од Бирве. Живели су без званичних докумената и били су класификовани као „присутни-одсутни“, пошто су се у Палестину вратили „илегално“.

У младости је Дервиш био под снажним утицајем деде, који га је васпитао, научио да чита и пише и куповао му књиге у Акри. Брат Ахмад, иначе учитељ, побудио му је интересовање за књижевност у раном узрасту. Основну школу завршио је у Деир ал-Асаду, све време се скривајући, а потом је средњошколско (гимназијско) образовање стекао у селу Кфар Јасиф. По завршетку средње школе, 1960. године преселио се у Хаифу, где се придружио Комунистичкој партији Израела и почео да ради у арапским новинама и часописима које је та партија издавала. Радио је у листу *Al-Ittihad* и у часопису *Al-Jadid*, који је касније и уређивао, а био је и члан уредничког одбора часописа *Al-Fajr*, арапског књижевног часописа који је издавала партија Мапам.

Почетком шездесетих година израелске безбедносне снаге су га често узнемиравале. Хапшен је више пута, почев од 1961. године, и оптуживан због изјава које је давао или својих текстова и политичке активности. Последњи пут је био у затвору 1969. године, а у више наврата је завршавао у кућном притвору.

Године 1968, Самих ал-Касим и Дервиш су као чланови Комунистичке партије Израела учествовали на Светском фестивалу омладине у Софији, у Бугарској. Почетком 1970, Дервиш је отпутовао у Москву да студира на Институту друштвених наука. После годину дана напустио је студије и почетком фебруара 1971. преселио се у Каиро, одлучивши да се не врати у Израел.

У Каиру је радио у новинама *Al-Ahram*. Тамо је упознао већину проминентних египатских писаца, попут Нагиба Махфуза, Јусуфа Идриса и Тауфика ал-Хакима, и спријатељио се с песницима као што су Салах Абд ал-Сабур, Ахмад Хиџази, Амал Данкл и Абд ал-Рахман ал-Абнуди. Дервиш је своју каирску фазу сматрао веома важном у животу; управо ту је његово песничко искуство кренуло у новом правцу.

Године 1973, сели се у Бејрут и ради у Истраживачком центру PLO-а, где је неколико година касније постао директор и уредник његовог месечника *Shu'un Filastiniyya*. У Бејруту је 1981. основао културни часопис *Al-Karmel*. Ту је проживео прве године либанског грађанског рата, који је избио у априлу 1975, а потом и израелску инвазију 1982. године. Остао је у Бејруту и након одласка снага PLO-а из града крајем августа 1982, и одлучио да оде тек пошто је израелска војска ушла у Бејрут

у септембру 1982. Неколицина чланова арапског дипломатског кора у Бејруту могла је да тајно напусти град. Кренуо је ка Дамаску преко Триполија на северу Либана. Из Дамаска се преселио у Тунис, где су се PLO и његов лидер Јасер Арафат настанили након напуштања Бејрута. Наставио је да уређује *Al-Karmel* најпре из Никозије на Кипру, а затим из Париза, где је, с прекидима, живео десетак година. Често је говорио да се управо у Паризу развио његов прави песнички таленат.

Био је председник Савеза палестинских писаца и новинара. На Палестинском националном савету одржаном у Алжиру 1988. године изабран је за члана Извршног комитета PLO-а, након што је саставио Декларацију о независности усвојену на тој седници. Из комитета је иступио 1993, после потписивања Споразума из Осла.

Женио се двапут, оба брака окончала су се разводом.

У Палестину се вратио 1995. године и наизменично боравио у Рамали, где је наставио да уређује *Al-Karmel*, и Аману, уз повремена путовања другде. Израелске власти су му издавале дозволе да посећује мајку и село у којем је живео као дете.

Дервиш, који је говорио хебрејски, енглески и француски, био је један од међународно најистакнутијих арапских песника и један од ретких чија се поезија не може оделити од његовог живота и његове борбе, борбе за коју је и сам помогао да се преобрати из националне у општечовечанску, универзалну. Као особа, био је стидљив, духовит, углађених манира и повучен, али не и одвојен од живота и људи око себе. Волео је да слуша музику, нарочито класичну, и игра тавлу, а пријатељима је с уживањем правио кафу.

Након прве збирке поезије, под насловом *Птице без крила* (1960), Дервиш је објавио још двадесет пет збирки и једанаест прозних књига. Његова дела преведена су на више од двадесет језика. Стекао је велико међународно признање и добио на десетине награда, међу њима Лењинову награду Совјетског Савеза (1983), Легију части француског Министарства културе (1997), Лананову награду (2001), Награду „Принц Клаус” у Холандији (2004), Каирску награду за арапску песничку иновацију (2007), Златни венац Струшких вечери поезије (2007), Јерусалимску медаљу, додељену указом председника Махмуда Абаса (2008), Босански стећак (2008).

Махмуд Дервиш умро је у Сједињеним Америчким Државама 9. августа 2008. године, после операције срца у Медицинском центру Тексаса у Хјустону. Десетине хиљада Палестинаца присуствовало је његовој сахрани у Рамали 13. августа. Сахрањен је поред Културне палате, на простору на којем се данас налазе Музеј Махмуда Дервиша и Врт Бирве, назван по родном селу из којег је био приморан да оде током Накбе. У окупираним палестинским територијама проглашена је тродневна жалост за „заљубљеником у Палестину” и једним од најистакнутијих културних симбола модерног доба.